

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 182/18
Luxemburg, 22 noiembrie 2018

Hotărârile în cauzele T-274/16 Saleh Thabet/Consiliul și T-275/16 Moubarak și alții/Consiliul

Tribunalul confirmă decizia Consiliului de a îngheța activele membrilor familiei Moubarak, în temeiul procedurilor judiciare privind deturnări de fonduri publice egiptene

Consiliul avea la dispoziția sa suficiente elemente privind contextul politic și judiciar din Egipt și procedurile judiciare la care erau supuși membrii Moubarak pentru a adopta această decizie

În urma evenimentelor politice intervenite în Egipt începând din luna ianuarie a anului 2011, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, la 21 martie 2011, o decizie privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane identificate ca responsabile de deturnarea de fonduri publice egiptene și a persoanelor care le sunt asociate. Decizia, care viza înghețarea tuturor fondurilor acestor persoane în Uniune, se înscria în cadrul unei politici de susținere a unei tranziții pacifice spre formarea unui guvern civil și democratic în Egipt întemeiat pe statul de drept.

Această decizie, care a fost prelungită în anii următori o privește în special pe doamna Suzanne Saleh Thabet, soția fostului președinte egiptean domnul Muhammad Hosni Moubarak, pe fiii lor și pe soțiile acestora din urmă pentru motivul că aceste persoane fac obiectul unei proceduri judiciare inițiate de autoritățile egiptene pentru deturnare de fonduri publice. Acestea solicită Tribunalului Uniunii Europene anularea actelor care prelungesc înghețarea activelor lor în anul 2016 și în anul 2017, întrucât consideră că nu au temei juridic, că procedurile judiciare în Egipt nu respectă dreptul la o cale de atac eficientă și prezumția de nevinovăție protejate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și că Consiliul a încălcat criteriile stabilite prin decizie, dreptul la apărare și principiul proporționalității.

Prin hotărârea sa de astăzi, Tribunalul **respinge acțiunile și confirmă deciziile Consiliului de a prelungi înghețarea activelor reclamantilor.**

Tribunalul examinează, mai întâi, legalitatea prelungirii măsurilor restrictive în ansamblul lor, contestată de reclamantii în temeiul articolului 277 TFUE.

Acesta amintește, în primul rând, că alegerea temeiului juridic al unui act al Uniunii trebuie să se bazeze pe elemente obiective, care pot fi supuse controlului jurisdicțional. Obiectul deciziei Consiliului, care este de a îngheța activele persoanelor responsabile de deturnarea de fonduri publice egiptene și ale persoanelor care le sunt asociate, îndeplinește obiective de consolidare și susținere a democrației, a statului de drept, a drepturilor omului și a principiilor dreptului internațional. În consecință, se poate considera că aceste decizii intră sub incidența politicii externe și de securitate comună a Uniunii și că puteau fi adoptate în temeiul articolului 29 TUE.

Acesta subliniază, în plus, că, presupunând chiar că situația din Egipt a evoluat din anul 2011, inclusiv într-un sens contrar procesului de democratizare, această împrejurare nu repune în discuție competența Consiliului de a prelungi decizia sa inițială.

În al doilea rând, atunci când examinează dacă, pentru a-și prelungi decizia, Consiliul nu a subestimat în mod vădit importanța și gravitatea elementelor referitoare la contextul politic și judiciar egiptean, Tribunalul constată că măsurile restrictive trebuie în principiu să fie menținute până la finalizarea procedurilor judiciare în Egipt pentru a-și păstra efectul util. În consecință, ele

nu depind de schimbările succesive de guvern intervenite în această țară, în cadrul procesului de tranziție politică.

Tribunalul arată, în al treilea rând, că elementele furnizate de reclamanți nu permit, în sine, să se concluzioneze că capacitatea autorităților egiptene de a garanta respectarea statului de drept și a drepturilor fundamentale în cadrul procedurilor judiciare pe care se întemeiază decizia Consiliului ar fi definitiv compromisă prin evoluțiile contextului politic și judiciar menționate.

Consiliul nu a săvârșit, așadar, o eroare vădită de apreciere atunci când a considerat că avea la dispoziția sa suficiente elemente privind contextul politic și judiciar din Egipt pentru a continua cooperarea cu autoritățile acestei țări.

În continuare, Tribunalul examinează argumentele reclamanților care urmăresc contestarea în mod specific a legalității deciziilor individuale de prelungire a înghețării activelor lor.

În ceea ce privește, în primul rând, argumentele reclamanților referitoare la încălcări ale dreptului lor la o cale de atac eficientă și ale prezumției de nevinovăție de către autoritățile egiptene, Tribunalul observă, cu titlu introductiv, că Consiliul se poate întemeia pe procedurile judiciare în curs în Egipt numai dacă este rezonabil să se prezume că deciziile luate în urma acestor proceduri vor fi fiabile, adică neafectate de o denegare de justiție sau de arbitrarie. Consiliul poate fi, așadar, obligat să verifice susținerile reclamanților privind încălcarea drepturilor în cauză dacă ele suscită îndoieli legitime.

Tribunalul observă, în speță, că elementele avansate de reclamanți privind încălcările dreptului lor la o cale de atac eficientă și ale prezumției de nevinovăție se referă în parte la situația generală a drepturilor fundamentale în Egipt în cursul anilor 2013-2017 sau la tratamentul judiciar al fostului președinte egiptean și nu prezintă o legătură directă cu propria lor situație. Pe de altă parte, elementele care se referă la procedurile penale inițiate împotriva fiilor domnului Moubarak nu reflectă o lipsă de imparțialitate și de independență a autorităților egiptene. În consecință, aceste elemente nu constituie indicii suficient de precise, concrete și concordante de natură să suscite îndoieli legitime din partea Consiliului.

În ceea ce privește, în al doilea rând, încălcarea criteriilor generale ale deciziei, Tribunalul amintește, cu titlu preliminar, că aceste criterii sunt interpretate de jurisprudență în mod larg. Astfel, este suficient ca reclamanții să facă obiectul unor proceduri judiciare în curs pentru fapte calificabile drept deturnare de fonduri publice. De altfel, în cadrul cooperării cu autoritățile egiptene, nu îi revine Consiliului, în principiu, sarcina de a verifica exactitudinea și relevanța elementelor pe care se întemeiază procedurile penale care îi vizează pe reclamanți. Tribunalul constată de asemenea că noțiunea de „procedură judiciară” este aplicabilă unei proceduri care are ca obiect executarea unei decizii judiciare definitive.

În speță, în ceea ce o privește, mai întâi, pe doamna Saleh Thabet, el constată că aceasta este menționată în documentele furnizate de biroul procurorului general al Egiptului în sensul că face obiectul mai multor proceduri judiciare în curs cu privire în special la distribuirea de cadouri luxoase achiziționate de către ziare al căror proprietar este statul. Întrucât reiese în mod suficient de clar din aceste documente că procurorul a calificat faptele în cauză în esență drept deturnare de fonduri publice, el consideră că doamna Saleh Thabet îndeplinește criteriile deciziei. În ceea ce îi privește pe fiii domnului Moubarak, Tribunalul constată în special că Consiliul se putea întemeia pe o procedură judiciară referitoare la utilizarea de fonduri publice pentru renovarea unor reședințe private, întrucât, la data deciziilor atacate, demersurile lor în vederea unei soluționări amiabile rămăseseră fără rezultat. În sfârșit, în ceea ce privește soțiile acestora, el constată în special că ele fac obiectul unor măsuri asigurătorii în vigoare legate de procedurile penale în care sunt implicați soții lor.

În al treilea, în ceea ce privește dreptul la apărare, Tribunalul precizează că, pentru ca existența unei neregularități referitoare la dreptul la apărare să conducă la anularea unui act în litigiu, este necesar ca, din cauza acestei neregularități, procedura să fi condus la un rezultat diferit, afectând astfel dreptul la apărare al reclamantului, ceea ce nu este cazul în speță.

În al patrulea rând, în ceea ce privește pretinsa încălcare a principiului proporționalității, Tribunalul consideră că măsurile restrictive luate de Consiliu în cadrul deciziei sale urmăresc un obiectiv de interes general care este susținerea statului de drept. Ele sunt necesare și proporționale în raport cu acest obiectiv, având prin natură un caracter temporar și reversibil.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

Textul integral al hotărârilor ([T-274/16](#) și [T-275/16](#)) se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106